

24.1.2024

Koulumäen koulun henkilökunnan lausunto koskien Koulumäen koulun lakkauttamista

Koulumäen koulu on toiminut pitkään Espoon erityisopetuksessa kaupunkitasoisena yksilöllistetyn opetuksen ja nykyisin myös autismikirjon opetuksen osaamisen erityiskouluna. Espoossa on jäljellä kolme erityiskoulua, joista Koulumäki on yksi. Opetuksen yksilöllistäminen tarkoittaa, että oppilas ei opiskele yleisen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti, vaan hänelle suunnitellaan oppimis- ja kehitystasonsa mukaiset tavoitteet. Autismikirjon ryhmissä opetetaan yksilöllistetyn sekä toiminta-alueittaisen (motoriset, sosiaaliset, kieli- ja kommunikaatio, kognitiiviset sekä päivittäiset taidot) opetussuunnitelman mukaan. Henkilöstöllä on työyhteisönä vankka kokemus kehityksen viivästymiä ja laaja-alaisia oppimisvaikeuksia omaavien oppilaiden kohtaamisessa, ohjaamisessa ja opettamisessa. Autismiopetuksessa työskentelevällä henkilökunnalla on vahvaa osaamista autismikirjon ja kehitysvammaisten oppilaiden opetuksesta ja ohjaamisesta.

Koulumäen koulun vahvuuksia:

Koulumäessä tehdään vahvaa yhteisöllistä työtä. Koulu on pystynyt ottamaan vastaan oppilaita, joiden koulupolku on toisissa espoolaisissa yksiköissä katkennut ja Koulumäessä tarjottujen räätälöityjen tukimuotojen avulla oppilaalle on pystytty tarjoamaan uusi alku esim. sairaalakoulujakson jälkeen. Yksilöllistetyn opetuksen oppilaille ei ole kuntouttavaa pienluokkaa sairaalakoulujakson jälkeen, vaan heille on usein osoitettu koulupaikka Koulumäestä. Vertailuna, että Aarnivalkean kuntouttavilla pienluokilla oppilasmäärä on pienempi ja opettajaresurssia enemmän kuin Koulumäen opetusryhmissä.

Koulumäen vahvoja tukimuotoja ovat:

- nopeat, joustavat pedagogiset opetusjärjestelyt ja oppilasryhmittelyt esim. käyttäytymishaasteiden ratkaisemiseksi
- koko koulun väki sitoutuu käyttäytymishaasteita omaavien oppilaiden ohjaamiseen "Koko kylä kasvattaa" -periaatteella
- oppilaiden itsetunnon tukeminen ohjaamalla perustaitojen oppimisessa
- perustaitojen, esim. luku- ja kirjoitustaidon, opettaminen oppilaille, joilla se on selkeästi viivästynyt mm. yläkouluiässä
- erityis- ja koulunkäynnin ohjaajien joustava sijoittelu oppilaan henkilökohtaiseen ohjaukseen tarpeen mukaan (esim. koulupelko, kykenemättömyys toimia ryhmän mukana jne.)
- oppilaiden henkilökohtainen ohjaus kaikissa koulupäivän tilanteissa (ruokailut, välitunnit, bussi- ja tet-harjoittelut aikuisen tuella jne.).
- yksilöllistettyä oppilaanohjausta, jolla olemme taanneet 9.luokkalaisten pääsyn jatko-opintoihin sataprosenttisesti
- jatko-opintoihin siirryttäessä osalle oppilaista koulutuskokeilut yhteistyössä ammattioppilaitosten kanssa
- saumaton yhteistyö oppilashuoltoväen kanssa
- vahva yhteistyö huoltajien kanssa, tarvittaessa huoltajien ohjaaminen
- tiivis yhteistyö jatko-opintoasioissa koululääkärin, psykologin, kuraattorin, terveydenhoitajan sekä huoltajan kanssa
- tiivis yhteistyö lähihoitajia kouluttavien ammattioppilaitosten kanssa; tarjoamme opiskelijoille harjoittelupaikkoja

Näemme, että olemme kantaneet vastuuta Espoon kaupungin taloudesta ja vähentäneet näin esimerkiksi erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kustannuksia.

24.1.2024

Autismikirjon opetus Koulumäessä:

Lukuvuonna 2019–20 Koulumäessä aloitettiin **autismikirjon opetus**. Tänä lukuvuonna koulussa on kaksi autismikirjon opetusryhmää. Autismikirjon opetuksessa työskentelee kaksi erityisluokanopettajaa sekä kahdeksan erityiskoulunkäyntiavustajaa. Koulumäkeä on lähdetty kehittämään myös autismikirjon oppilaiden yksiköksi ja kouluun on tehty mittavia investointeja (aidattu piha leikkivälineineen, turvahuone) mahdollistamaan autismikirjon kehitysvammaisten oppilaiden opetus sekä aamu- ja iltapäivähoito.

Henkilökunta on tehnyt mittavan kehitystyön tarjotakseen oppilaille laadukasta opetusta sekä aamu- ja iltapäivähoitoa. Koulumäen koululle myönnettyillä resursseilla on kyetty autismikirjon opetusta toteuttamaan sekä kehittämään laadukkaasti ja hyvin.

Koulumäki on turvallinen autismikirjon oppilaille ja koko koulun henkilökunnalle. Autismikirjon oppilaiden etu on pieni yksikkö. Koulumäessä on hyvät selkeät pienryhmälle soveltuvat tilat ja tilat opetuksen eriyttämiseen. Tilat ovat aistiherkille oppilaille erinomainen. Värimaailma, valaistus ja matalat tilat mahdollistavat oppilaille rauhallisen oppimisympäristön. Oppilaan yksilöllinen huomioiminen onnistuu hyvin pienemmässä kouluympäristössä. Koulumäen ympäristö on rauhallinen ja turvallinen, jolloin oppilaiden opetusta ja käytöstä on haastavissa tilanteissa helpompi hallita.

Muutokset ovat autismikirjon oppilaille erittäin vaikeita. Oppilaan etu ei ole se että, tutut aikuiset ja luokkatoverit sekä ympäristö muuttuvat. Muutokset aiheuttavat rajuja haastavia tilanteita ja haastavaa käytöstä. Erityiset oppijat tarvitsevat pysyvyyttä.

Koulumäen koulurakennuksen korjausinvestoinnit:

Koulun pihaan rakennettiin syksyllä 2019 aidattu piha-alue, johon kaupunki sijoitti 23 515 euroa. Muutama vuosi sitten teknisen työn luokkaan tehtiin mittava remontti, jossa mm. asennettiin uusi ilmastointi- ja imujärjestelmä sekä lattiapinnat uusittiin. Rakennuksen viemäröinti uusittiin 2020, jolloin asennettiin myös uudet wc-kalusteet. Keittiön hissi ja portaikko uusittiin myös muutama vuosi sitten. Oppilaskunnan keittiötilat ja laitteet uusittiin talvella 2022. Samassa yhteydessä Koulumäkeen remontoitiin autismikirjon opetuksen tarpeita vastaava rauhoittumis-/ turvahuone. Koulun keittiölinjasto on uusittu 2023. Laaja sisäilmaremontti keväällä 2024. Edellä kuvatut remontit ovat maksaneet useita kymmeniätuhansia euroja.

Koulumäen henkilöstön työiihtyvyys:

Koulumäen koulu on koettu henkilöstön keskuudessa kannustavana ja motivoivana työyhteisönä. Henkilöstö on koulutukseltaan kelpoista ja työskennellyt talossa pitkään. Erityisluokanopettajat, koulunkäynninohjaajat ja erityiskoulunkäynninohjaajat ovat kokeneet työnsä tavoitteelliseksi ja mielekkääksi, koska kollegiaalinen tuki ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen on vahvaa pienessä erityisen tuen yksikössä. Henkilöstöllä on huoli, että työyksikön hajotessa kollegiaalinen tuki hajoaa. Erityisluokanopettajien, koulunkäynninohjaajien ja erityiskoulunkäynninohjaajien keskinäinen tuki on elintärkeää raskaassa ja henkisesti kuormittavassa työssä.

Koulumäen koulun jatko

24.1.2024

Viimeisten vuosien aikana yksilöllistetyn opetuksen oppilaat on ohjattu lähikouluihin, mikä on johtanut Koulumäen näivettymiseen. Koulumäen profiilin mukaisia oppilaita ja tästä tukimuodosta hyötyviä oppilaita on kouluissa paljon. Monimuotoryhmissä opettajilla on lähes mahdoton tehtävä vastata oppilaiden moninaisiin tuen tarpeisiin. Laaja-alaisia oppimisvaikeuksia omaavat oppilaat tarvitsevat paljon enemmän harjoitusta ja toistoa esimerkiksi lukutaidon oppimiseksi kuin toisenlaisia erityisen tuen tarpeita omaavat oppilaat. Oppilaalla on suuri uhka jäädä ilman luku- ja kirjoitustaitoa, mikäli hän ei pääse vertaisryhmässä taitojaan jatkuvasti harjaannuttamaan. Luku- ja kirjoitustaidottomuus taas johtaa uusiin haastaviin tilanteisiin.

Monien yksilöllistetyn opetuksen ryhmissä opiskelevien oppilaiden haasteet ovat kietoutuneet mielenterveyden, sosiaalisten vuorovaikutustaitojen heikkouden ja laaja-alaisen oppimisvaikeuksien saroille, mikä vaikeuttaa entisestään mahdollisuutta integroitua isoihin kouluyksiköihin.

Seuratessamme uutisointia lasten ja nuorten pahoinvoinnista näemme tarpeellisena säilyttää Espoossa osaamisyksikkö, jossa kyetään vahvalla yhteisöllisellä toimintatavalla kohtaamaan haasteellisia, erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria.

Lakkauttamisen perusteena esitetään, että Koulumäessä ei ole mahdollisuutta integroitua yleisopetuksen ryhmiin. Suurella osalla Koulumäkeen sijoitetuista oppilaista ei ole realistisia mahdollisuuksia integroitua yleisopetuksen ryhmiin, edes joissain oppiaineissa.

Koulumäen yksikössä oppilaan tarvitsemaa tukea on pystytty joustavin järjestelyin tekemään ja tukemaan. Integraatiota on pystytty toteuttamaan koulun sisäisenä integraationa tukien oppilaiden yksilöllistä kykyä olla osana pientä luokkaryhmää sekä pienin askelin tulla osaksi koko koulun toimintaa erilaisten yhteisöllisten tilaisuuksien avulla. Sosiaalista integraatiota ja osallisuutta pystytään toteuttamaan koulun ulkopuolella erilaisissa ympäristöissä mm. kirjasto, kaupat, teatterit jne. koulun erinomaisen sijainnin vuoksi.

Huolestamme on, että lakkauttamispäätöksestä seuraa erityisten oppijoidemme

- syrjäytymistä
- koulupudokkuutta
- lisääntyneitä sosiaalipalveluiden ja lastensuojelun tarvetta

Jokaisella koululla Espoossa on jo eritasoisia huolia vastata pahoinvoivien lasten ja nuorten ongelmiin. Onko mahdollisilla sijoituskouluilla kyky ottaa vastaan näin vaativan erityisen tuen oppijoita tai oppilasryhmiä? Segregaation uhka uudessakin koulussa tulee olemaan suuri. Koulumäessä oppijat saavat kokea olevansa osa kouluyhteisöä, hyväksytyinä sellaisena kuin he ovat.

Koulumäen koulun henkilöstö toivoo, että ei mentäisi niin sanotusti säästö-näkökulma edellä, vaan tässä kohtaa huomioitaisiin erityiset oppijat ja heidän yksilölliset tarpeensa sekä koulun henkilöstön vahva osaaminen opettaa, tukea ja ohjata erilaisia oppijoita Koulumäen turvallisessa kouluympäristössä.

24.1.2024

ESITYS 1 Koulumäki jatkaa erityiskouluna, jossa jatkaa Espoonlahden oppilasalueen yksilöllistetyt opetusryhmät sekä autismikirjon opetusryhmiä. Koulu voisi toimia kaupungin yksilöllistetyn ja autismikirjon opetuksen oppimiskeskuksena ja yhtenäiskouluna. Oppilasmäärän noustessa kouluun tulisi tällöin oma hallinnollinen rehtori.

ESITYS 2

Kouluun voitaisiin sijoittaa esimerkiksi lievästi kehitysvammaisten ryhmiä tai vaativan, kuntouttavan yksilöllistetyn opetuksen oppilaita ja autismikirjon ryhmiä. Toiminnan jatkuessa, hallinnollisesti Koulumäen koulu voisi toimia jonkun Espoonlahden alueen yhtenäiskoulujen alla (Mainingin koulu, Saunalahden koulu ja Martinkallion koulu.)

ESITYS 3 Mikäli Koulumäen koulu päädytään lakkauttamaan, autismikirjon oppilaat ja henkilöstö siirretään kokonaisuudessaan osaksi toista koulua.

Koulumäen koulun henkilökunta